

ارزیابی تنوع عملکرد اسانس و محتوای تام فنول و فلاونوئیدی اکوتیپ‌های مختلف مریم‌گلی پرساقه (*Salvia multicaulis*vahl.) در استان همدان

فروزان صالحی^{۱*}، دکتر حسین آرویی^۲، دکتر حسنعلی نقدی بادی^۳، دکتر حسین نعمتی^۴، دکتر مجید
 تولیت^۵

^{۱*} و ^۴ علوم باغبانی، دانشگاه فردوسی مشهد، مشهد

^۳ گروه کشت و توسعه پژوهشکده گیاهان دارویی جهاد دانشگاهی، کرج

* نویسنده مسئول: foroozan.salehi@gmail.com

چکیده

مریم‌گلی پرساقه (*Salvia multicaulis*vahl.) یکی از مهم‌ترین گیاهان دارویی متعلق به تیره Lamiaceae (نعناعیان) می‌باشد که پراکنش وسیعی در مناطق مختلف استان همدان در ایران دارد. این پژوهش به منظور ارزیابی تنوع عملکرد اسانس و محتوای فنل و فلاونوئیدی ۱۱ اکوتیپ از این گونه در استان همدان به اجرا درآمد. گیاهان در مرحله گلدهی کامل جمع‌آوری شدند. نتایج نشان داد اکوتیپ یلفان بیشترین میزان وزن خشک بوته را داشت. بیشترین میزان اسانس مربوط به اکوتیپ‌های غرب همدان و لشکردر (۲ درصد) بود. بیشترین عملکرد اسانس مربوط به غرب و بیشترین فنل و فلاونوئید مربوط به وهنان بود. آنالیز شاخص‌های تنوع در اکوتیپ‌های گونه *S. multicaulis* از استان همدان در ایران، تنوع وسیعی در عملکرد اسانس و محتوای فنل و فلاونوئید را نشان داد. این داده‌ها می‌تواند در برنامه‌های مطالعاتی آینده مورد استفاده قرار گیرد.

کلمات کلیدی: گیاه دارویی، پراکنش، مرحله گلدهی کامل، وزن خشک بوته، نعناعیان.